

Nový internetový slovník ulehčí situaci uchazečům o práci v ČR i v zahraničí

Na adresách www.skills-translator.net a www.disco-tools.eu byl veřejnosti zpřístupněn Slovník dovedností a kompetencí (Dictionary of skills and competencies – DISCO). Tento webový portál obsahuje termíny související s výkonem jednotlivých povolání v češtině, angličtině, němčině, francouzštině a maďarštině, litevská a švédská verze se dokončuje. Slovník umožňuje snadnější porovnávání kvalifikací v různých zemích.

On-line slovník pod zkratkou DISCO nabízí žákům, studentům a lidem hledajícím zaměstnání snadný přístup k terminologii dovedností a kompetencí a jejím překlada-

žadavků na jednotlivá povolání. Evropská unie sice podporuje aktivity, které mají přispět k větší transparentnosti kvalifikací, všechny se ale potýkají s tím, že terminologie

Evropský slovník dovedností a kompetencí tak může usnadnit práci všem, kteří potřebují popsat své dovednosti a kompetence nebo definovat kvalifikační požadavky určitého povolání v jiném než českém jazyce. Dnes je již zcela běžné, že zaměstnavatelé požadují od uchazečů o zaměstnání životopis i v cizím jazyce. Slovník mohou využívat např. uchazeči o zaměstnání v ČR i zahraničí, pracovníci úřadů práce, zaměstnavatelé, vzdělávací instituce, personální agentury, odborníci na výzkum trhu práce, kariéroví poradci. Slovník slouží také uživatelům dokumentů Europassu (Europass – životopis, Europass – mobilita), především studentům a uchazečům o zaměstnání.

Chcete svůj životopis v angličtině, němčině nebo maďarštině?

Slovník DISCO umožňuje sestavení životopisu v češtině a následný převod do požadovaného jazyka. Některé údaje životopisu nemusí zájemce vymýšlet a překládat jednotlivě, stačí si vybrat ze struktury pojmů pro daný sektor nebo typ dovedností a překladač už obstará slovník. Dají se v něm najít také užitečné obraty a fráze z oblasti dovedností a kompetencí pro různá povolání a zároveň tzv. klíčové dovednosti a kompetence. Struktura pojmů slovníku je totiž shodná ve všech jazycích a překlady konkrétního pojmu dodržují obsahovou jednotnost.

→

dům. Tento vícejazyčný slovník byl vytvořen v rámci projektu z programu Leonardo da Vinci, který od roku 2004 do února 2008 koordinovala rakouská společnost 3s (Superior – Skills – Solutions). Na projektu se podílelo 16 partnerských institucí z 11 evropských zemí, Českou republiku zastupoval Národní ústav odborného vzdělávání.

Každá země EU má značně odlišné prostředí a jiný přístup k tomu, co je dovednost či kompetence a jak se definuje. Proto práce na slovníku nebyla jednoduchá a výsledná terminologie i struktura slovníku vyjadřuje mezinárodní konsenzus.

Slovník umožní lepší komunikaci o dovednostech a kompetencích

V současné době v evropských zemích neexistuje jednotné pojetí kvalifikačních po-

dovedností a kompetencí není ani jednotná ani srovnatelná.

Donedávna také nebyl dostupný žádný nástroj, který by umožňoval porovnání pojmů vyjadřujících dovednosti a kompetence v různých evropských jazycích. Právě proto vznikl slovník DISCO. Tento nový webový portál dává možnost vyhledávat, překládat a sestavovat popisy dovedností a kompetencí, které jsou požadovány pro výkon jednotlivých povolání, a zároveň disponuje funkcí pro sestavení životopisu podle různých formulářů.

Dictionary of
Skills and Competencies
Slovník dovedností a kompetencí

Příklad klíčové kompetence: ochota převzít osobní odpovědnost

angličtina	willingness to accept personal responsibility
maďarština	felelősségvállalás
němčina	Eigenverantwortung
francouzština	volonté d'accepter la responsabilité personnelle
litevština	atsakomybė už save

Projekt LdV QF Embodiment

* Projekt QF Embodiment je jedním z projektů, které byly vybrány z odpovědí na výzvu Generálního ředitelství pro vzdělávání a kulturu Evropské komise k předkládání návrhů v rámci

druhé fáze programu Leonardo da Vinci. Výzva byla tematicky zaměřena na rozvoj a přezkoumání Evropského rámce kvalifikací, včetně národních a odvětvových rámců kvalifikací.

* V červenci r. 2006 byl NÚOV osloven předkladatelem a koordinátorem projektu,

maďarským Národním ústavem pro odborné vzdělávání (NIVE). Jeho záměrem bylo získat partnery pro řešení projektu z různých zaměřených vzdělávacích, výzkumných i sektorových organizací z řady evropských zemí. Do projektu se kromě NIVE a NÚOV ještě zapojily: Estonský úřad pro kvalifikace (Kutsekoda), Jihovýchodní evropské výzkumné centrum (SEERC) z Řecka, Institut vzdělávacích věd (IES) z Rumunska, multi-mediální asociace (ASEDEM) ze Španělska a Švédské tele-pedagogické vzdělávací středisko (STPKC).

* Cílem projektu je pilotní ověření možnosti srovnávání vybraných odvětvových kvalifikací v jednotlivých zemích prostřednictvím odkazů k úrovním Evropského

rámce kvalifikací (EQF). Záměrně byly vybrány země s různou úrovní ve vývoji a zavádění národních kvalifikačních soustav a sektorových rámců kvalifikací tak, aby ty země, které své rámce teprve chystají, mohly využít zkušenosti ostatních zemí.

* Výběr kvalifikací umožní zprostředkovat zaměření nejen na odborné vzdělávání a praxi, ale i na všeobecné a vysokoškolské vzdělávání. Porovnáváním či případně upravováním existujících standardů kvalifikací a vytvářením podrobných rámců kvalifikací ve vybraných odvětvích s využitím odkazů k EQF by mělo docházet k jejich vzájemnému vztahování a sblížení, a tím i k možné srovnatelnosti a vzájemné uznatelnosti. →

Proč a jak slovník vznikl

⊕ Projekt DISCO je tzv. pilotním projektem z programu Leonardo da Vinci financovaného Evropskou komisí pro podporu mezinárodní spolupráce v odborném vzdělávání.

⊕ DISCO svým záměrem reaguje na aktivity EU směřující k podpoře transparentnosti kvalifikací, které s popisy kvalifikací pomocí dovedností a kompetencí přímo pracují. Od roku 2005 fungují ve všech zemích EU *Národní centra Europass*, která mají za úkol šířit jednotný rámec

možné pracovat na terminologii, která slouží k popisu dovedností a kompetencí pro určitá povolání.

⊕ *Realizace projektu probíhala ve čtyřech fázích.* První *výzkumná fáze* se zabývala analýzou stávajících informačních systémů o dovednostech a kompetencích a průzkumem potenciálních uživatelů DISCO slovníku a jejich potřeb. Druhá *koncepční fáze* směřovala k tvorbě pilotní verze slovníku pro sektory stavebnictví a zdravotnictví. Nutné bylo testování zvolené metodologie a softwaru. Ve třetí *realizační fázi* byla dokončena tvorba struktury slovníku, plnění systému pojmy, testování využitelnosti a překlady do ostatních jazyků. V poslední *produkční a distribuční fázi* byla dokončena výsledná podoba webového portálu, zajištěn tisk slovníku jako publikace a naplno se rozeběhly propagační aktivity a distribuce uživatelům.

⊕ Na projektu se podílelo šestnáct partnerských institucí z jedenácti evropských zemí:

⊕ **Rakousko:** *3s* (Superior: Skills: Solutions) – *koordinátor projektu*, *AMS Österreich* (Arbeitsmarktservice Österreich), *BMBWK* (Bundesministerium für Bildung, Wissenschaft und Kultur)

⊕ **Belgie:** *EUCEN* (European Universities Continuing Education Network)

⊕ **ČR:** *NÚOV* (Národní ústav odborného vzdělávání) – *výkonný partner*

⊕ **Dánsko:** *Arbejdsmarkedsstyrelsen* (The Labor Market Authority)

⊕ **Maďarsko:** *TANINFO* (research agency) – *výkonný partner*, *BUTE* (Budapest technical University) – *výkonný partner* (zapojení do projektu v roce 2005)

⊕ **Německo:** *BIBB* (Bundesinstitut für Berufsbildung), *BW Verlag* (publishing house) – *výkonný partner* (zapojení do projektu v roce 2006)

⊕ **Francie:** *BETA-Céreq Alsace* (University Louis Pasteur Strasbourg, The European Pole), *Centre Inffo* – *výkonný partner*

⊕ **Itálie:** *ISFOL* (Istituto per la Formazione Professionale dei Laboratori)

⊕ **Litva:** *Vytautas Magnus University / Centre for Vocational Education and Research* – *výkonný partner*

⊕ **Švédsko:** *AMS* (Arbetsmarknadsstyrelsen – Swedish National Labour Market Board / Internet Division), *SENRP* (Swedish National Reference Point for Vocational Qualification)

⊕ **Velká Británie:** *University Glasgow, University of London / Institute of Education* – *výkonný partner* (odstoupili z projektu v roce 2006)

⊕ *Národní ústav odborného vzdělávání* (NÚOV) jako jediný z partnerství má zároveň Národní centrum Europass, a tudíž i přímý přístup k uživatelům dokumentů Europassu. NÚOV měl v projektu důležitou roli při testování terminologie DISCO slovníku a testování nástrojů, prostřednictvím kterých uživatelé s terminologií pracují. NÚOV zároveň připomínkoval základní kostru a terminologii slovníku, která je vytvořena v angličtině a němčině a vytvářel českou verzi DISCO slovníku.

Výstupy projektu DISCO

⊕ Terminologie vymezená ve slovníku je kompletně přeložená do češtiny (6640 pojmů, 2014 synonym, celkem 8655 výrazů) a česká verze je tak plně funkční. Celkem slovník DISCO disponuje více jak 59 tisíci výrazy v sedmi jazycích.

⊕ V dubnu 2008 vyšla tištěná verze slovníku v anglickém, německém a francouzském jazyce.

⊕ On-line verze slouží uživatelům v anglickém, německém, francouzském, maďarském, českém, litevském a švédském jazyce (švédská a litevská verze se dopracovává). Portál je dostupný široké veřejnosti v sedmi evropských jazycích na adresách www.skills-translator.net a www.disco-tools.eu

⊕ DISCO je koncipován jako otevřený systém s možností úprav terminologie podle aktuální situace na trhu práce.

Irena Palánová

Příklad odborné kompetence: konstrukce z přepjatého betonu

angličtina	prestressed concrete construction
maďarština	előfeszített szerkezet
němčina	Spannbetonbau
francouzština	immeuble en béton précontraint
litevština	išlieta betono konstrukcija
švédština	konstruktion i förspänd betong

Europassu a jeho pět základních dokumentů (Europass – životopis, Europass – jazykový pas, Europass – mobilita, Europass – dodatek k osvědčení a Europass – dodatek k diplomu). Zároveň probíhá konzultační proces k zavedení *Evropského rámce kvalifikací a národních systémů kvalifikací*.

⊕ Přístup k pojmu „kompetence“ se výrazně liší v jednotlivých zemích EU. Z tohoto důvodu nebylo při realizaci projektu snadné najít společné pojetí pro jejich vyjádření a popis. Vzhledem k odlišným vzdělávacím soustavám a obsahům kvalifikací v jednotlivých zemích byla jako *základní struktura slovníku vzata soustava sektorů*, a ne soustava povolání nebo oborů vzdělání. Jediné tak bylo možné překloupat rozdíl v popisech a obsazích kvalifikací a povolání a bylo

* V únoru 2007 došlo v Budapešti k prvnímu setkání, kde si partneři upřesnili své představy a dohodli se na podobě prvního výstupu – národní analyzující zprávy, která by zahrnovala východiska národního rámce kvalifikací dané země, tj. přehled systému školství, popis kontextu, v němž rámec kvalifikací vzniká, zhodnocení připravenosti země na jeho zavedení nebo jeho aktuální podobu a další relevantní údaje. Z těchto národních zpráv byla koordinujícím partnerem NIVE vytvořena kompilující zpráva dokládající velkou rozrůzněnost systémů a přístupů.

* Zpráva byla předložena na druhém setkání partnerů v Budapešti v říjnu 2007, které bylo vhodně časově koordinováno

s konferencí skupiny pro uznávání výsledků učení, aktivita vzájemného učení – rozvoj národních rámců kvalifikací (Cluster „Recognition of Learning Outcomes“, Peer Learning Activity „The Development of National Qualification Framework“). Na této konferenci byl také projekt zástupcem koordinujícího partnera prezentován. Na setkání partnerů projektu byly domluveny kvalifikace, kterým bude věnována druhá, nejdůležitější etapa projektu, a podle toho vznikly pracovní skupiny partnerů. NÚOV se zapojil do dvou skupin, tj. pro rozvoj rámců kvalifikací učitel a kuchař.

* Zkušenosti s porovnáváním kvalifikací a vytvářením odvětvových rámců kvalifikací budou prezentovány na závěrečné konfe-

renci a výsledky projektu budou postoupeny k obecnému využití.

* Evropská komise klade na tento a další pilotní projekty ověřující možnosti EQF velkou důležitost. Podle představitelů Komise proto budou prezentace dosavadních výsledků těchto pilotních projektů patřit k důležité části programu zahajující konference EQF („Implementace EQF“) v červnu 2008. Na projektech se ukáže, do jaké míry se splní předpoklady, že vztahování národních systémů a rámců kvalifikací k EQF usnadní porovnávání kvalifikací na všech úrovních a zlepší jejich čitelnost, a tím – spolu s ostatními nástroji – umožní větší mobilitu pracovní síly v Evropě.

Milada Stalker

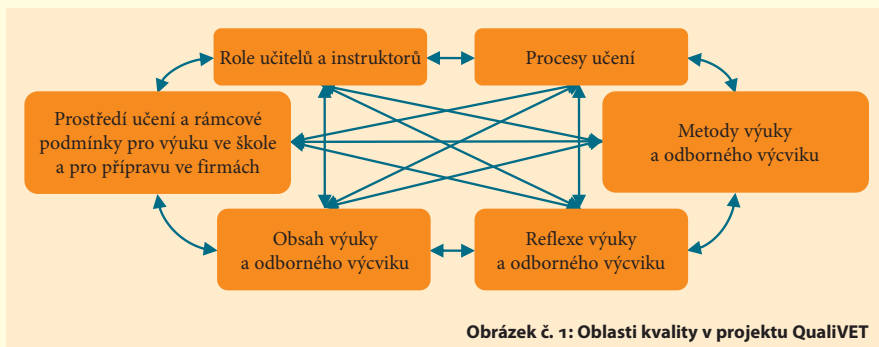
QualiVET vytvořil rámec pro rozvoj kvality

★ V době, kdy se v globální soutěži usiluje o větší konkurenceschopnost Evropy, kdy se ministři školství pravidelně zavazují k zajišťování kvality odborného vzdělávání, kdy se v odborné veřejnosti vedou nekončící diskuse o skládání účtů školami a mluví se o inovacích ve školství, je na místě otázka jak a pomocí čeho zvyšovat kvalitu vzdělá-

ISO 9001:2000, metodika ISO/IWA 2:2003, model excelence EFQM či společný hodnotící rámec – model CAF). Z dosavadních zkušeností je zřejmé, že pomáhají školám zlepšit jejich řízení, nicméně primárně nerozvíjejí kvalitu poskytovaného vzdělávání, které se realizuje přímo ve třídách a na pracovištích odborné přípravy.

☆ Obsah výuky a přípravy
 ☆ Prostředí učení a rámcové podmínky pro výuku ve škole a pro přípravu ve firmě
 ☆ Reflexe výuky a přípravy
 ★ Každá z uvedených oblastí je provázána s ostatními oblastmi (viz obrázek č. 1). Například pokud dojde k pozitivní změně v roli učitelů a instruktorů, tak se změna projeví ve zlepšení metod výuky či odborného výcviku, ve zlepšení prostředí učení; žákům bude poskytnut změněný obsah výuky či odborného výcviku a učitelé či instruktoři budou jinak reflektovat následně realizovanou výuku či odborný výcvik.

★ Pro každou ze zmíněných 6 oblastí kvality bylo navrženo 5 upravitelných indikátorů. Indikátor kvality se tak skládá z odpovědi na klíčovou otázku, která je zaměřena na popis skutečného stavu (vč. postupů vyžadujících zlepšení) a z pojmenování cílové situace – žádoucího stavu (viz obrázek č. 2). Rozdíl oproti škálám používaným k měření kvality při procesech evaluace tkví v tom, že měření a určení kvality není hlavním cílem tohoto modelu. Spíše se pokazuje na změny potřebné ke zvýšení kvality postupů, které vyžadují zlepšení. Protože rozvoj je individuální záležitostí každého učitele či instruktora, je indikátor kombinován s „adekvátními upravitelnými opat-

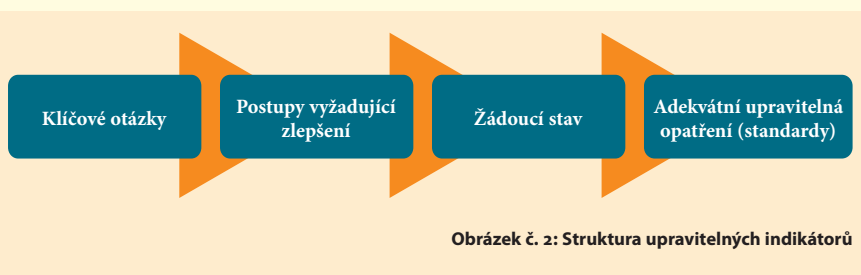
Obrázek č. 1: Oblasti kvality v projektu QualiVET

vání přímo na školách. K odpovědi na tuto otázku se snažil přispět mezinárodní projekt QualiVET z programu Leonardo da Vinci, plným názvem „Kvalita rozvoje a zajišťování kvality v odborném vzdělávání a přípravě ve strojírenství ve vztahu k trhu práce“, který po uplynulých dvou letech (listopad 2005 – říjen 2007) za koordinace expertů z Ústavu techniky & vzdělávání (ITB) z Univerzity v Brémách (Německo) řešili odborníci z Rakouska, Slovinska, Španělska, České republiky, Velké Británie a Nizozemí. Tento článek se zaměřuje na výsledky projektu: na zjištění stávající praxe řízení kvality ve vzdělávání ve strojírenství v sedmi zemích Evropy a na navržený rámec rozvoje kvality, který by měl napomoci učitelům a instruktorům k rozvoji procesů výuky a učení ve strojírenských oborech vzdělání pomocí 28 upravitelných indikátorů a koncepce týmů.

★ Při zvyšování kvality odborného vzdělávání a přípravy (OVP) se odborníci, zřizovatelé a ředitelé škol v Evropě inspirovali systémy řízení kvality využívanými v průmyslu či ve veřejné správě (např. norma

Rámec rozvoje kvality QualiVET

★ Na základě poznatků získaných z analýzy o rozvoji kvality ve strojírenských oborech vzdělání a diskusí při pracovních setkáních mezi řešiteli projektu bylo navrženo pro model rozvoje kvality 6 oblastí kvality, které by měly odpovídat oblastem, jež přímo

Obrázek č. 2: Struktura upravitelných indikátorů

souvisí se samotným procesem vzdělávání a jeho rozvíjením. Jsou to:

- ☆ Role učitelů a instruktorů
- ☆ Procesy učení
- ☆ Metody výuky a přípravy

řeni (standards)“ jež označují opatření, která by měla vést k dosažení „žádoucího stavu“. Indikátor kvality by měl být navržen takovým způsobem, aby jasně ukazoval potřebné změny. →

Kdo je kdo v NÚOV

Mgr. Irena Palánová

8. 7. 1978, Havlíčkův Brod

Je absolventkou Fakulty sociálních věd UK Praha (1996–2003), obory ekonomie a veřejná a sociální politika. V diplomové práci se zaměřila na problémy přechodu mládeže ze školy do zaměstnání a možnosti řešení nezaměstnanosti absolventů a mladých lidí v Evropské unii. V l. 2001–2002 absolvovala stáž na Technické univerzitě v Drážďanech. Do NÚOV přišla v r. 2002, vedoucí referátu strukturálních fondů v oddělení mezinárodní spolupráce se stala v r. 2003. Tam se věnovala evropským strategiím v odborném vzdělávání, evropskému sociálnímu fondu, projektům z komunitárních programů, později programu celoživotního učení, projektovému managementu a projektovému poradenství pro SOŠ a SOU. Podílela se na přípravě čerpání prostředků ze strukturálních fondů EU v programovém období 2004–2006 (MŠMT, MPSV), v rámci NÚOV se účastnila přípravy programového období 2007–2013. V roce 2004 (květen–červen) uskutečnila ve spolupráci s NIDV cyklus seminářů „Pomáháme školám s projekty s podporou ESF“, je autorkou informační příručky „Jak mohou školy připravit projekty z prostředků ESF“ (2004). Lektorské

činnosti na pomoc školám při přípravě projektů z ESF se věnuje dodnes. V letech 2005–2008 byla (a dosud je) manažerkou systémového projektu Pilot S zaměřeného na tvorbu

a ověřování školních vzdělávacích programů v odborných školách. V mezinárodním projektu DISCO koordinovala přípravu české verze slovníku a jeho uživatelské testování. V roce 2007 se jako spoluautorka podílela na Strategii celoživotního učení v ČR (část věnovaná podpoře aktivit z ESF). Její cíle do budoucna jsou spojeny především s evropskými projekty ve školách: půjde o to, naučit učitele odborných škol vytvářet vlastní školní projekty, podporovat projektovou činnost na školách (nápadů mají dost), připravit a realizovat kvalitní projekty, které podpoří kurikulární reformu a inovace v odborném vzdělávání. Z citátů patří mezi oblíbené výrok Williama Blakea z knihy Pekelná přísloví: *V čas setí se uč, o žních vyučuj, v zimě užijev.*

RNDr. Miroslav Kadlec

17.2. 1948 v Chabrovicích, okr. Tábor

Je absolventem Přírodovědecké fakulty UK v Praze v oboru chemie-fyzika (1966–1971). Jádrem jeho diplomové práce byl kritický překlad americké učebnice obecné chemie směřující k návrhu změn metodiky výuky chemie na středních školách. Po ukončení studia a absolvování tehdy nezbytné základní vojenské služby učil devatenáct roků na Středním odborném učilišti chemickém v Neratovicích. Pedagogickou práci na střední škole doplňovalo autorství metodických textů, středoškolských učebnic chemie a v pozdějším období též tvorba vzdělávacích programů pro počítačem podporovanou výuku chemie na středních školách. Od roku 1991 sedm let předával zkušenosti získané ve středoškolské výuce budoucím učitelům chemie v souběžném působení na katedře chemie a didaktiky chemie Pedagogické fakulty UK v Praze. Do Národního ústavu odborného vzdělávání (přesněji do tehdejšího VÚOŠ) nastoupil v roce 1991. V ústavu postupně prošel řadou funkcí a pozic, mimo jiné dělal náměstka oběma jeho polistopadovým ředitelům. V průběhu roků tak měl možnost ovlivnit začátky i vývoj řady důležitých nástrojů a konceptů - Integrovaného systému typových pozic, kurikulární reformy ve středním odborném vzdělávání, Národní

soustavy kvalifikací a Národní soustavy povolání. Jeho aktivity přitom postupně došly i mezinárodní či evropskou dimenzi, zejména osobním zapojením do inspirujícího projek-

tu OECD zaměřeného na role národních rámců kvalifikací při podporování rozvoje celoživotního učení (2003–2005) a zastupování České republiky v odborných skupinách vytvářených postupně od roku 2005 Evropskou komisí v souvislosti s Evropským rámcem kvalifikací. Současné profesní cíle v pracovní pozici vedoucího oddělení pro sociální partnerství a kvalifikace jsou dány aktuálním vývojem v oblasti kvalifikací. V českém prostředí to vede ke snaze přispět k dalšímu rozvoji a naplňování Národní soustavy kvalifikací, v evropském prostředí pak ke snaze přispět k tomu, aby „české kvalifikace“ našly správné a spravedlivé vazby na kvalifikační úroveň Evropského rámce kvalifikací. Oblíbeným citátem je Edisonův výrok: *Tajemství úspěchu v životě není dělat, co se nám líbí, ale nalézt zálibení v tom, co děláme.*

★ Na základě konsenzu řešitelů projektu pak bylo specifikováno 28 upravitelných indikátorů, které tvoří jeden ze dvou pilířů rámce rozvoje kvality. Z metodologického hlediska je práce s indikátory stejně jako rámec rozvoje kvality založena na sebehodnocení učitelů či instruktorů a na hledání přístupů k otázce, jak rozvíjet sama sebe.

★ Druhým pilířem rámce rozvoje kvality je koncept týmů. Jestliže škola ve svém rozvoji například uplatňuje proces neustálého zdokonalování ve smyslu učící se organizace, zpravidla nemění zavedenou hierarchickou/útvárovou organizační strukturu. Namísto toho sdruží učitele stávajících útvarů „shora dolů“ do týmů s tím, že je pověří, aby v kontextu svých oborových/předmětových komisí koordinovali pedagogickou, příp. jinou práci. Skutečnost, že týmová práce je z kvalitativního hlediska něco jiného než sčítání jednotlivců za účelem koordinace práce, se přitom ignoruje. Proto rámec rozvoje kvality doporučuje, aby se za skutečný rozvoj kvality vzdělávací organizace považovala taková změna, která zlepšuje kvalitu práce každého pracovníka vzdělávací organizace (např. učitele, instruktora) nejen v individuální, ale i v týmové rovině. K synergickému efektu pak dochází, když jde o výměnu zkušeností ve výše uvedených oblastech kvality mezi týmem učitelů či instruktorů.

★ Rámec rozvoje kvality pak ještě tvoří metodické pokyny poskytující teoretický základ a manuál s metodami pro implementaci v organizacích poskytujících odborné vzdělávání. *Stanislav Michek*

Odborné vzdělávání informační bulletin Národního ústavu odborného vzdělávání

Vychází pětkrát za rok

číslo 2/2008 vyšlo 7. května 2008
bezplatně

Adresa redakce a vydavatele:

NÚOV, Weilova 1271/6, 102 00 Praha 10
ředitel: RNDr. Miroslav Procházka, CSc.
tel.: 274 022 111, fax: 274 863 380
e-mail: nuov@nuov.cz, http://www.nuov.cz

Odpovědný redaktor: Vladimír Voznička

Redakční rada:

RNDr. P. Petrovič, CSc., Ing. L. Burešová,
Ing. J. Janeček, RNDr. M. Kadlec,
A. Konopásková, PhDr. Z. Franklová,
V. Voznička

Grafická úprava: Mgr. Ondřej Suchý

Tisk: Tiskárna ZIKMUND

Pražská 18, Praha 10 – Hostivař

Vedeno pod č. registrace MK ČR 6275
ISSN 1210-7387